

NETWERK

PALLIATIEVE ZORG
OOST-VELUWE

DIGITALE SCHOLING

7 JULI 2021

13.00 - 15.15 UUR

Zorg rond het (zelfverkozen) levenseinde

zorgvuldige transmurale samenwerking

WELKOM BIJ DE DIGITALE SCHOLING

7 juli 2021 van 13.00 - 15.15 uur

Inhoud

Tijdens de coronacrisis was er veel aandacht voor de kwaliteit van leven en sterven. Doordat de ziekte en de dood veel mensen overviel is het tijdig nadenken over het levenseinde en proactieve zorgplanning in een stroomversnelling gekomen. Een aantal beroeporganisaties hebben een ACP-formulier en een leidraad voor gebruik ontwikkeld.

In deze scholing gaan we dieper in op een aantal aspecten rondom het (zelf-verkozen) levenseinde. Wat is het verschil tussen een wilsbeschikking en een euthanasieverklaring? Nog steeds denken mensen dat euthanasie een recht is voor iedereen. Hoe zit het nu precies? En hoe om te gaan met de teleurstelling en/of boosheid van mensen als de vraag om euthanasie niet gehonoreerd wordt? Is stoppen met eten en drinken dan een geschikt alternatief? Om teleurstelling en onwetendheid over mogelijkheden voor te zijn is ACP van groot belang.

Na een theoretische onderbouwing krijg je een aantal handvatten aangereikt hoe je relevante onderwerpen kunt bespreken en vastleggen in de palliatieve fase van een ziekte.

13.00 - 13.15 uur **Opening, welkom** Opwarmer via een poll.

*Berdine Koekoek, coördinator netwerk palliatieve zorg
Dost-Veluwe*

13.15 - 13.30 uur **Het ACP-gesprek en regionaal gebruik van landelijke ACP-formulier.**

Mariken van Schie, (wijk)verpleegkundige palliatieve zorg
Advance care planning (ACP) is vooruitdenken en zorgen, ook wel proactief handelen genoemd. Maar wat houdt ACP eigenlijk in hoe kun je dit nu het beste vormgeven? Welke vragen zou je kunnen stellen en wie heeft allemaal te maken met het ACP?

13.30 - 13.50 uur Wilsbeschikking en euthanasieverklaring, was is het verschil?

Joke Breugem, kaderhuisarts en consulent palliatieve zorg
Hoe nodig is het dat iemand deze opstelt en wat hebben wij eraan als hulpverleners? Wanneer vul je deze in? Hoe rechtsgeldig zijn deze documenten en hoe verhouden ze zich tot een wilsbeschikking bij de notaris? In de praktijk werkt het vaak toch net even anders en is het minder simpel dan het op het eerste gezicht lijkt.

13.50 - 14.05 uur Stoppen met eten en drinken

Marieke Dijkzeul, Kaderhuisarts en consulent palliatieve zorg
Wat zijn motieven waarom mensen besluiten te stoppen met eten en drinken? Wat houdt het eigenlijk precies in en welke voorbereiding is hierbij nodig, zowel voor de patiënt als voor de familie/verzorging? De consequenties van deze beslissing hebben veel impact. Het is geen onmenselijke stap, maar een bewuste keuze. Die hulp en ondersteuning nodig heeft van zowel familie/verzorgenden, als van de behandelend arts.

14.05 - 14.15 uur Pauze

14.15 - 14.30 uur Sterven, hoe doe je dat?

Christine van Dijk, geestelijk verzorger bij het Centrum voor Levensvragen Oost-Veluwe en Zorggroep Apeldoorn
Sterven, dat gaat toch vanzelf, zou je kunnen zeggen. Maar de praktijk is weerbarstiger. Soms duurt het lang voordat het einde komt, is het een kwestie van waken en wachten. En soms denk je dat je zelf de touwtjes in handen hebt, je weet hoe je het zou willen, je hebt een euthanasiewens maar dan blijkt dat niet kan worden voldaan aan je verzoek. Hoe dan verder, als je eigenlijk al klaar was met leven? In tijd die voelt als reservetijd, als de verlenging?

14.30 - 15.00 uur Forumdiscussie

15.00 - 15.15 uur Sluiting en invulling evaluatieformulier

Meer informatie

- Accreditatie   Accreditatie is aangevraagd bij V&VN en SKGV
- Kosten   Gratis voor leden van het netwerk palliatieve zorg
Oost-Veluwe, niet-leden betalen € 25,-
- Aantal plaatsen   Er is plek voor 100 deelnemers

U kunt zich hier aanmelden

Na aanmelding wordt de link voor deelname toegezonden.

Met medewerking van Fibula en IKNL bij de accreditatieaanvraag V&VN en de verwerking hiervan.

Fibula **IKNL**

www.netwerkpalliatievezorg.nl/oostveluwe

